

Писмото до евреите

Бог ни говори чрез своя Син

1 В миналото много пъти и по различни начини Бог говори на прадедите ни чрез пророците. ²Но през тези последни дни той говори на нас чрез своя Син, когото определи да бъде наследник на всичко и чрез когото сътвори вселената. ³Синът е сиянието на неговата слава и точното отражение на неговата същност. Той крепи всичко чрез могъщото си слово. След като жертва себе си, за да очисти хората от греховете им, той седна от дясната страна на Величието във висините. ⁴Бог го направи да превъзхожда ангелите, също както и името, което наследи, превъзхожда тяхното.

⁵Защото няма има ангел, на когото Бог някога е казал:

„Ти си моят Син. Днес аз станах твой Баща“? *Псалм 2:7*

Или пък е казал:

„Аз ще му бъда Баща, а той ще ми бъде Син“? *II Царства 7:14*

⁶Когато представя на света своя първороден Син, Бог казва:

„Всички Божии ангели да му се поклонят.“¹

Второзаконие 32:43

⁷За ангелите той казва:

„Във ветрове² превръща ангелите си
и в огнени пламъци—служителите си.“

Псалм 104:4

⁸Докато за Сина си казва:

„Престолът ти, о Боже, ще е вечен.

Със справедливост ще управляваш царството си.

⁹ Ти винаги си обичал правдата и си мразил неправдата.

Затова Бог, твоят Бог, те е помазал с по-голяма радост,
отколкото онези, които са с теб.“

Псалм 45:6–7

¹⁰Бог казва още:

¹**Всички ... поклонят** Цитат от Септуагинта и част от ръкописа на книгата, намиращ се сред свитъците, открити край Мъртво море. ²**ветрове** Гръцката дума означава също „духове“.

„В началото ти положи основите на земята, Господи,
небесата са дело на твоите ръце.

¹¹ Те ще изчезнат, но ти ще останеш.

Ще овехтеят като всяка дреха.

¹² Ще ги сгънеш като наметало

и също както става с дрехите, те ще се променят.

Но ти оставащ същия и твоите години нямат край.“

Псалм 102:25-27

¹³Нима има ангел, на когото Бог някога е казал:

„Седни от дясната ми страна,

докато подчиня твоите врагове на властта ти¹“?

Псалм 110:1

¹⁴Нали всички ангели са духове, които служат на Бога и са изпратени да помагат на онези, които ще наследят спасение?

Нашето спасение е по-велико от закона

2Затова трябва да отдаваме по-голямо внимание на нещата, които сме чули, ²за да не се отклоним от верния път. Защото законът, който бе даден чрез ангели, имаше такава сила и всяко негово нарушаване и неподчиняване получи своето заслужено наказание. ³Възможно ли е тогава да избегнем наказанието, ако пренебрегнем такова велико спасение? Пръв Господ провъзгласи това спасение, а след това пред нас го потвърдиха всички, които го бяха чули. ⁴Към тяхното свидетелство Бог добави своето, като вършеше знамения, чудеса и различни чудотворства, и даваше на хората различни дарби на Святия Дух според волята си.

Христос прие човешки образ, за да спаси хората

⁵Не на ангелите Бог подчини бъдещия свят, за който говорим.

⁶По-скоро някъде в Писанията се казва:

„Какво е човекът, че да си загрижен за него?

Или човешкият син,² че да мислиш за него?

⁷ За малко го постави по-долу от ангелите,

увенча го със слава и чест

⁸ и всичко подчини на властта му.“

Псалм 8:4-6

Като подчини всичко на властта му, Бог не остави нищо, което да не му е подвластно. Но засега все още не виждаме той да

¹докато ... властта ти Букв.: „докато направя враговете ти столче за краката ти“.

²човешкият син Може да означава всеки човек, но обикновено с името „Човешки Син“ се нарича Исус (Вж. Речника). Исус показва какви трябва да бъдат хората според Божия план.

управлява така. ⁹Исус беше поставен за малко по-долу от ангелите, но вече го виждаме увенчан със слава и чест заради начина, по който страда и умира. Според Божията благодат Исус трябваше да умре за цялото човечество.

¹⁰Бог е този, за когото и чрез когото всичко съществува. Той искаше да има много синове и дъщери, които да споделят неговата слава. И извърши онова, което трябваше—направи съвършен Онзи, който ги поведе към спасение. Бог направи Исус истински Спасител чрез неговото страдание.

¹¹Онзи, който прави хората святи, и онези, които са станали святи, имат един и същ Баща и затова Исус не се срамува да ги нарече свои братя и сестри. ¹²Той казва:

„Ще известя името ти на братята и сестрите си,
ще те прославя с песен в църквата.“ *Псалм 22:22*

¹³И отново:

„На Бога ще се надявам.“ *Исая 8:17*

И още:

„Ето ме: мен и децата, които Бог ми даде.“ *Исая 8:18*

¹⁴И тъй като тези деца са хора от плът и кръв, той стана точно като всички останали човешки същества, за да може чрез смъртта си да унищожи този, който има власт над нея—дявола, ¹⁵и да освободи онези, които заради страха си от смъртта цял живот са били държани в робство. ¹⁶Съвсем ясно е, че не на ангелите помага Исус, а на Авраамовите потомци. ¹⁷Затова той трябваше по всичко да прилича на братята и сестрите си, за да стане милостив и верен първосвещеник в служба на Бога и да заличи греховете на хората. ¹⁸И понеже самият той беше подложен на изкушения и страдания, сега може да помага на онези, които са изкушавани.

Исус е по-велик от Моисей

Затова, святи братя и сестри, които участвате в небесното призвание, помислете за Исус, Божия пратеник и първосвещеник на вярата, която изповядваме. ²Той беше верен на Бога, който го постави на този пост, също както бе поставил Моисей, и направи всичко, което Бог искаше от него в Божия дом. ³Но Исус заслужи по-голяма почит от Моисей, също както строителят получава по-голяма почит от дома, който е построил. ⁴Всеки дом е построен от някого, а строителят на всичко е Бог. ⁵Моисей беше верен като служител в целия Божий дом и свидетелстваше за онова, което Бог щеше да каже в бъдеще. ⁶А Христос е верен

като Син в Божия дом и този дом сме ние, ако успеем да запазим смелостта и надеждата, с която радостно се гордеем.

Продължавайте да следвате Бога

⁷Затова, както казва Святият Дух:

- „Ако днес чуете Божия глас,
⁸ не закоравявайте сърцата си както в миналото,
когато се разбунтувахте срещу Бога,
както в онзи ден на изкушение в пустинята.
⁹ Там предците ви изпитаха мен и търпението ми
и четиридесет години гледаха могъщите ми дела.
¹⁰ Затова се разгневих на хората от онова поколение и казах:
«Те винаги се заблуждават в мислите си
и никога не са познавали моите пътища.»
¹¹ И в гнева си се заклек:
«Никога няма да влязат в моята почивка!»“ *Псалм 95:7-11*

¹²И така, братя и сестри, внимавайте никой от вас да няма зло, невярващо сърце и да изостави живия Бог. ¹³Напротив: насърчавайте се един друг всеки ден, докато все още е „днес“, така че никой да не бъде измамен от греха и да стане коравосърдечен. ¹⁴Защото сме участници заедно с Христос и така ще бъде, ако до края се държим здраво за увереността, която имахме в началото. ¹⁵Както е казано:

- „Ако днес чуете Божия глас, не закоравявайте сърцата си
както в миналото, когато се разбунтувахте срещу Бога.“
Псалм 95:7-8

¹⁶Кои чуха Божия глас и се разбунтуваха? Не бяха ли това всички онези, които Моисей изведе от Египет? ¹⁷Към кого беше Божият гняв четиридесет години? Не беше ли към всички онези, които съгрешиха и оставиха костите си в пустинята? ¹⁸За кои Бог се закле, че никога няма да влязат в неговата почивка? Не бяха ли това непокорните? ¹⁹И така, виждаме, че тези хора не можаха да влязат, защото не вярваха.

4 А Божието обещание да влезем в неговата почивка все още остава, затова да внимаваме никой от вас да не го пропусне. ²Нали както на нас, така и на тях бе проповядвана Благата вест, но посланието, което чуа, не им помогна, защото когато го чуа, не го приеха с вяра. ³А ние, които повярвахме, можем да влезем в тази почивка, както Бог каза:

- „И в гнева си се заклек:
«Никога няма да влязат в моята почивка!»“ *Псалм 95:11*

Той каза това, въпреки че със сътворението на света бе свършил делото си. ⁴Някъде в Писанията ето какво казва за седмия ден: „И в седмия ден Бог си почива от всичките си дела.“¹ ⁵А на друго място в Писанията повтаря: „Никога няма да влязат в моята почивка.“²

⁶Някои все пак ще влязат там. Но тези, които първи чува Благата вест, не влязоха поради неподчинението си. ⁷Ето защо Бог отново определя ден, наричайки го „днес“, за който говори много години по-късно чрез Давид в цитирания по-горе откъс:

„Ако днес чуете Божия глас, не закоравявайте сърцата си.“

Псалм 95:7–8

⁸Ако Исус Навин³ ги беше завел в обещаната от Бога почивка, по-късно Бог не би говорил за друг ден. ⁹Значи за Божия народ съботната почивка все още предстои. ¹⁰Защото всеки, който влезе в Божията почивка, също си почива от своя труд, точно както Бог си почива от своя. ¹¹Затова да направим всичко възможно да влезем в тази почивка и никой да не падне, следвайки същия пример на непокорство.

¹²Божиятот слово е живо и действено. То е по-остро от кама—врязва се дълбоко в нас чак до мястото, където се разделят душа и дух, стави и костен мозък; съди мислите и намеренията на сърцето ¹³и няма нищо в цялото творение, което може да остане скрито от погледа му—всичко е голо и открито пред очите на Онзи, пред когото ще отговаряме.

Исус—великият първосвещеник

¹⁴Имаме велик първосвещеник, който е преминал през небесата—това е Исус, Синът на Бога—затова нека се държим здраво за вярата, която изповядваме. ¹⁵Защото нашият първосвещеник не е такъв, че да не може да разбира слабостите ни. Напротив: имаме първосвещеник, който като нас беше изкушаван по всякакъв начин, но никога не съгреши. ¹⁶Затова да пристъпим уверено към престола на благодатта, за да получим милост и намерим благодат, която да ни помага при нужда.

5 Всеки първосвещеник се избира измежду хората, за да служи на Бога от тяхно име и да принася дарове и жертви за грехове. ²Той е в състояние да разбере как се чувстват онези, които са невежи и правят грешки, понеже слабостта е част и от неговата природа, ³а щом има слабости, трябва да принася жертви както за греховете на хората, така и за своите грехове.

¹„И в седмия ден ... дела“ Бит. 2:2. ²„Никога ... почивка“ Пс. 95:11. ³Исус Навин След смъртта на Моисей Исус Навин става водач на израелтяните и ги завежда в обещаната от Бога земя.

⁴Да бъдеш първосвещеник е чест, която никой не си присвоява сам. Бог удостоява с нея единствено онзи, когото призовава, както беше Аарон.¹ ⁵Така и Христос не си присвои сам славата на първосвещеничеството, а Бог го избра, като каза:

„Ти си моят Син. Днес аз станах твой Баща.“ *Псалм 2:7*

⁶А в друго Писание казва:

„Ти си свещеник завинаги, също като Мелхиседек.“[†]
Псалм 110:4

⁷В дните на своя земен живот със силни викове и сълзи Исус отправяше молитви и молби към Онзи, който можеше да го спаси от смърт. Исус беше чут заради своето почтително смирение. ⁸Макар че беше Божият Син, чрез страданията си той се научи на послушание. ⁹След като бе направен съвършен, той стана източникът на вечно спасение за всички, които му се подчиняват. ¹⁰Тогава Бог го издигна за първосвещеник, също като Мелхиседек.[†]

Авторът предупреждава

¹¹Много можем да говорим за тези неща, но е трудно да ви бъдат обяснени, тъй като сте станали хора, които бавно проумяват. ¹²Би трябвало сега вече вие да сте учители, а отново имате нужда някой да ви учи на основните начала на Божиите учения; нуждаете се от мляко, а не от твърда храна! ¹³Всеки, който се храни с мляко, е още бебе и е неопитен в правилното учение. ¹⁴А твърдата храна е за зрели хора, които чрез постоянно практикуване са обучили духовните си сетива да различават доброто от злото. **Б**Затова да оставим зад гърба си началните уроци за Христос и да продължим напред към зрелостта. Да не се връщаме пак към онова, с което започнахме. Започнахме с това, че се покаяхме[†] от делата, водещи към смърт, и повярвахме в Бога. ²Бяхме научени за кръщенията,² а също и за полагаането на ръце,[†] за възкресението на мъртвите и за вечния съд. ³И с Божието позволение ще сторим това.

⁴Не е възможно да накараме да се променят онези, които веднъж са били просветени, вкусили са от небесния дар, получили са от Святия Дух, ⁵опитали са добротата на Божието слово и силите на Божия бъдещ свят, ⁶а след всичко това са отпаднали. Невъзможно е да ги накараме да се покаят[†] и да положат ново

¹Аарон Първият еврейски първосвещеник; брат на Моисей. ²кръщения Тук думата „кръщения“ може да означава християнското кръщение (кратко потапяне във вода, символично „погребение“) или да се отнася до еврейските церемониални измивания.

начало, защото те отново разпъват на кръста Божия Син и го излагат да бъде позорен пред всички.

⁷Земя, която попива падащия върху нея дъжд и дава реколта, полезна за онези, които я обработват, получава Божието благословение. ⁸А земя, която ражда тръни и бодили, е ненужна и е заплашена от проклятие, и ще бъде унищожена с огън.

⁹Макар че говорим така, за вас, скъпи мои, с увереност очакваме нещо по-добро, нещо, което ще ви донесе спасение. ¹⁰Защото Бог е справедлив и няма да забрави труда ви и любовта ви към него, изразена в служението, което оказахте и продължавате да оказвате към хората му. ¹¹Нашето желание е всеки от вас да показва същото усърдие до края, за да получите онова, за което се надявате, ¹²да не ставате мързеливи, а да подражавате на онези, които чрез вяра и търпение наследяват обещанията, дадени от Бога.

¹³Когато Бог даде своето обещание на Авраам, той се закле в себе си, тъй като нямаше друг по-велик, в когото да се закъдне. ¹⁴Той каза: „Щедро ще те благословя и ще ти дам многобройно потомство.“¹ ¹⁵Авраам търпеливо чакаше и получи обещаното.

¹⁶Хората винаги се заклеват в някой по-велик от тях, потвърждавайки с клетвата истинността на думите си, и това слага край на всички спорове. ¹⁷Бог искаше ясно да покаже на наследниците на обещанието неизменността на намерението си и затова даде гаранция, като се закле. ¹⁸Направи го, така че чрез тези две неотменими действия, в които е невъзможно Бог да лъже, ние, които сме прибягнали при него, търсейки безопасност, да бъдем силно насърчени да се държим за надеждата, която ни се предлага. ¹⁹За душата ни тази надежда е като здрава и сигурна котва. Тя влиза във вътрешното светилище зад завесата, ²⁰където като предвестник заради нас влезе Исус и стана първосвещеник за вечни времена, също като Мелхиседек.[†]

Свещеникът Мелхиседек

7Този Мелхиседек[†] беше цар на Салим и свещеник на Всевишния Бог. Той посрещна Авраам, който се връщаше след победата си над царете, и го благослови. ²Авраам му даде една десета от спечеленото. А името на Мелхиседек има две значения: първото е „цар на правдата“, а второто—„цар на Салим“, което означава „цар на мира“. ³Не се знае кой е баща му и коя е майка му, нито пък от кой род е; не се знае кога е роден, нито кога е умрял. И той като Божия Син остава свещеник завинаги.

⁴Виждате колко велик е бил този човек, щом даже патриархът Авраам му даде една десета от плячката си. ⁵Законът повелява на

¹„Щедро ... потомство“ Бит. 22:17.

онези потомци на Левий, които встъпват в свещеническа служба, да събират десятък от народа, тоест от собствените си сънародници, макар че те също са потомци на Авраам. ⁶А Мелхиседек† не беше от рода на Левий, но взе десятък от Авраам и го благослови—благослови този, който имаше Божиите обещания. ⁷Несъмнено е, че благославящият стои по-високо от благославяния. ⁸Свещениците, които събират десятък, са смъртни, а за Мелхиседек Писанието твърди, че още е жив. ⁹Би могло дори да се каже, че Левий, който получава десятъци, в действителност плати своя десятък чрез Авраам, ¹⁰защото Левий е бил в тялото на своя праотец, когато Мелхиседек го е срещнал.

¹¹Но ако можеше да се постигне съвършенство чрез левитското свещеничество (въз основа на което хората получиха закона), защо тогава трябваше да се появи друг свещеник: като Мелхиседек,† а не като Аарон¹? ¹²А когато има промяна в свещеничеството, трябва да има промяна и в закона. ¹³Този, за когото говорим, не беше от племето на Левий и никога никой от неговото племе не е служил пред олтара. ¹⁴Всеки знае, че нашият Господ е от племето на Юда, а за свещеници от това племе Моисей не споменава нищо.

Исус е свещеник като Мелхиседек

¹⁵Всичко става още по-ясно, когато идва този друг свещеник, който е като Мелхиседек.† ¹⁶Той бе издигнат за свещеник не по човешките правила и закони, а по силата на живот, който е неунищожим. ¹⁷За него е свидетелствано в Писанието: „Ти си свещеник завинаги, също като Мелхиседек.“²

¹⁸Сега предишната заповед се отменя, понеже беше безсилна и безполезна. ¹⁹Законът не доведе до съвършенство, а сега ни се дава по-добра надежда, чрез която да се приближим до Бога.

²⁰Важно е, че всичко това стана с даване на клетва, докато другите ставаха свещеници без даване на клетва. ²¹Исус бе издигнат за свещеник с даване на клетва от страна на Бога, който му каза:

„Господ се закле и няма да измени на думата си:

«Ти си свещеник завинаги.»“

Псалм 110:4

²²Това означава, че Исус е гаранция за по-добър завет.

²³Другите свещеници бяха много, защото никой от тях не можеше да продължи своята служба, след като смъртта я преустанови. ²⁴Но щом Исус живее вечно, значи неговото свещеничество е непреходно. ²⁵Затова той може завинаги да спаси онези,

¹Аарон Първият еврейски първосвещеник; брат на Моисей. ²„Ще бъдеш ... Мелхиседек“ Пс. 110:4.

които идват при Бога чрез него, защото винаги живее да се застъпва за тях.

²⁶Такъв първосвещеник ни трябва—свят, невинен и чист, отделен от грешниците и въздигнат над небесата. ²⁷Той, за разлика от другите първосвещеници, не е длъжен всеки ден да принася жертви първо за своите грехове, а после и за греховете на народа, защото той извърши това веднъж завинаги, когато принесе в жертва самия себе си. ²⁸Законът поставя за първосвещеници хора с човешки слабости, а обещанието, изречено с Божието полагане на клетва, което стана след закона, постави за първосвещеник Сина, станал свършен завинаги.

Исус е нашият първосвещеник

8 Същността на това, което говорим, е, че имаме такъв първосвещеник, който седна отдясно на престола на Величието в небесата ²и служи в Най-Свящото Място в истинската скиния, издигната от Господа, а не от човек.

³Всеки първосвещеник се поставя, за да принася дарове и жертви, така че и нашият първосвещеник трябваше да има нещо, което да принесе. ⁴Ако живееше на земята, той нямаше да бъде дори свещеник, защото вече има свещеници, които принасят даровете, изисквани от закона. ⁵Тяхната служба е само подобие или сянка на небесните неща. Затова Бог предупреди Моисей, когато той се готвеше да издигне скинията: „Постарай се да направиш всичко по образа, който ти беше показан в планината.“¹ ⁶Но Исус бе поставен на служба, която далеч превъзхожда тяхната, точно както новият завет, чийто посредник е той, далеч превъзхожда стария и се основава на обещания за по-добри неща.

⁷Ако първият завет беше без недостатъци, нямаше да се търси друг, който да го замени. ⁸Но Бог обвини хората с думите:

„Виж! Идва времето, казва Господ,
когато ще сключа нов завет
с народа на Израел и народа на Юда.

⁹ Той няма да е като онзи завет,
който сключих с предците им в деня,
когато ги хванах за ръка, за да ги изведа от Египет,
защото те не останаха верни на моя завет
и аз се отвърнах от тях, казва Господ.

¹⁰ Това е заветът, който ще сключа с народа на Израел²
след онези дни, казва Господ.

¹„Постарай се ... планината“ Изх. 25:40. ²народа на Израел Първоначално така се нарича еврейският народ, но името „Израел“ също се използва, за да обозначи целия Божий народ—всички хора, които са свети и принадлежат на Бога.

В умовете им ще вложи законите си
и върху сърцата им ще ги напиша.

Аз ще бъда техният Бог и те ще бъдат моят народ.

¹¹ И няма да е нужно вече никой да учи
своя съгражданин или сънародник
и да му казва: «Познай Господа!»,
защото всички ще ме познават —
от най-ниско до най-високопоставения.

¹² Ще им простя всички злодеяния
и никога вече няма да си спомня греховете им.“

Еремия 31:31–34

¹³Бог нарече този завет „нов“, като с това призна първия за стар, а всичко, изживяло времето си и вече остаряло, скоро изчезва.

Богослужението по времето на стария завет

9 Първият завет имаше правила, по които да се служи на Бога, и земно светилище за поклонение. ²Издигната бе скиния, в чиято първа част, наречена „Святото Място“, бяха поставени светилникът и масата за присъствените хлябове,¹ принесени на Бога. ³Зад втората завеса беше онази част, наречена „Най-Святото Място“, ⁴а в нея се намираха златният жертвеник за изгаряне на тамян и кивотът на завета, целият обкован в злато. В кивота бяха поставени златният съд с манна, Аароновият жезъл, който някога се беше разлистил, и каменните плочи с десетте заповеди на завета. ⁵Над кивота бяха херувимите на славата, прострели криле над мястото на умилюстивението.² Но сега не е нужно да говорим подробно за всичко.

⁶Когато тези неща бяха подредени по описания начин, свещениците всеки ден влизаха в първата част, където извършваха богослужението. ⁷А във втората част имаше право веднъж годишно да влиза само първосвещеникът, който винаги трябваше да носи жертвена кръв и да я принася пред Бога за своите грехове и за греховете, извършени от хората поради незнание. ⁸С тези две отделни части Святият Дух ни учи, че пътят към Най-Святото Място не е бил отворен, докато все още е съществувала първата част, ⁹символизираща настоящето. Това означава, че принесените дарове и жертви не могат да очистят съвестта на онези, които ги принасят, и така да ги направят свършени, ¹⁰защото се отнасят само до ястия и пиетия, и различни ритуал-

¹присъствените хлябове 12 безквасни хляба, дар за Бога, поставяни в храма в Ерусалим всяка събота. Само свещениците имат право да ядат този хляб. Вж. Лев. 24:5–9. ²мястото на умилюстивението Място върху кивота на завета, където веднъж годишно първосвещеникът слага кръвта на жертвеното животно, за да плати за греховете на хората.

ни измивания. Това са само външни правила, които Бог постанови, докато дойде новият ред.

Богослужението по времето на новия завет

¹¹Но сега дойде Христос като първосвещеник на всичко добро, което вече е настояща действителност. Той служи в скиния по-велика и по-съвършена—скиния, която не човешки ръце са създали и която не е част от този сътворен свят. ¹²Той не използва кръвта на кози и телци, а влезе в Най-Святото Място веднъж и завинаги със своята собствена кръв, като с нея ни осигури вечно изкупление. ¹³Щом кръвта на кози и телци и пепелта на една юница, поръсени върху нечистите, могат да ги осветят и да ги очистят външно, ¹⁴колко по-голяма сила ще има тогава кръвта на Христос! Чрез вечния Дух той предложи на Бога себе си като съвършена жертва. Неговата кръв ще очисти съвестта ни от делата, водещи до смърт, за да можем да служим на живия Бог.

¹⁵Затова Христос е посредникът на един нов завет, като със смъртта си изкупи греховете, извършени по време на първия, за да могат сега призованите от Бога да получат обещаното им вечно наследство.

¹⁶Щом има завещание,¹ трябва да е налице и доказаната смърт на този, който го е направил, ¹⁷защото завещанието влиза в сила само след смъртта на завещателя и не може да бъде изпълнено, докато той е жив. ¹⁸Ето защо и първият завет не влезе в сила без кръв, ¹⁹затова след като извести на всички хора всяка заповед на закона, Моисей взе кръвта на телци и кози, смеси я с вода, червена вълна и исоп, напръска с това книгата със закона и всички хора, ²⁰като каза: „Това е кръвта на завета, който Бог ви заповяда да спазвате.“² ²¹По същия начин той напръска скинията и всичко, което се използва при богослужението. ²²Според закона почти всичко се очиства с кръв и няма опрощение, ако не се пролее кръв.

Жертвата на Христос премахва греховете

²³С такива жертви трябваше да се очистят подобията на небесните неща, но за самите небесни неща трябваша по-добри жертви. ²⁴Христос не влезе в светилище, издигнато от човешки ръце—подобие на истинското, а отиде в самото небе да застане сега пред Бога от наше име. ²⁵Той не влезе да се принесе в жертва многократно, както всяка година прави първосвещеникът, влизайки в Най-Святото Място с чужда кръв. ²⁶Защото ако беше така, то от сътворението на света до днес той би трябвало много пъти да стра-

¹завещание Гръцката дума също се превежда като „завет“ или „споразумение, договор“. ²„Това ... спазвате“ Изх. 24:8.

да. Вместо това Христос се яви веднъж и завинаги сега, в края на времената, за да премахне греха, като принесе в жертва себе си.²⁷Участта на човек е да умре веднъж и след това се изправя пред съд.²⁸Така и Христос принесе себе си в жертва веднъж, за да премахне греховете на много хора, и ще се яви втори път: не за да изкупва грехове, а за да спаси онези, които го чакат с нетърпение.

Жертвата на Христос ни прави съвършени

10 Законът ни дава само неясни контури на бъдещите блага, а не истинския им образ, и никога не може с едни и същи жертви, принасяни постоянно година след година, да направи съвършени онези, които идват с тях да се поклонят на Бога.²Нали ако можеше да стори това, вече нямаше да се принасят жертви, защото онези, които се поклонят, щяха да бъдат очистени веднъж завинаги и нямаше да се чувстват виновни за греховете си.³Вместо това, жертвоприношенията всяка година напомнят на хората за греховете им.⁴Невъзможно е кръвта на юнци и кози да премахне греховете.

⁵Затова, когато дойде в света, Христос каза:

„Ти не искаше жертва и принос, но приготви тяло за мен.

⁶ Теб не те радваха всеизгаряния и жертви за грехове.

⁷ Тогава казах: «Ето ме!

Както пише за мен в книгата на закона,

дойдох да изпълня волята ти, о Боже!»⁸ *Псалм 40:6–8*

⁸Първите му думи бяха: „Ти не искаше жертви и приноси, нито те радваха всеизгаряния и жертви за грехове“, (макар че законът изисква да бъдат принесени).⁹А след това каза: „Ето ме! Дойдох да изпълня волята ти.“ По този начин той отмени първата система и постави начало на втората.¹⁰Според тази воля ние станяхме святи чрез жертвата на тялото на Исус Христос, извършена веднъж и завинаги.

¹¹Всеки ден свещеникът се изправя да изпълни задълженията си и отново и отново принася едни и същи жертви, които никога не могат да премахнат греховете.¹²А Христос принесе една единствена жертва за греховете и тази жертва е достатъчна за всички времена. След това той седна отдясно на Бога.¹³Сега чака, докато враговете му бъдат подчинени на властта му,¹⁴защото с една жертва той направи онези, които са станали святи, съвършени завинаги.

¹⁵Святият Дух също ни потвърждава това. Първо той казва:

¹докато ... властта му Букв.: „докато враговете му бъдат направени столче за краката му“.

¹⁶ „Това е заветът, който ще сключа с тях след онези дни, казва Господ: в сърцата им ще вложи законите си, в умовете им ще ги напиша.“

Еремия 31:33

¹⁷А след тези думи допълва:

„И греховете и злодеянията им никога вече няма да си спомня.“

Еремия 31:34

¹⁸Щом те са простени, значи жертва за грях повече не е нужна.

Приближете се към Бога

¹⁹Братя и сестри, чрез кръвта на Исус можем уверено да влезем в Най-Свящото Място ²⁰по нов и жив път, който той отвори за нас през завесата, тоест чрез своето тяло. ²¹Имаме велик свещеник над Божия дом. ²²Затова, след като сърцата ни са напръскани, за да се очистим от виновна съвест, и след като сме измили телата си с чиста вода, да се приближим към Бога с искрени сърца и непоколебима вяра. ²³Нека здраво се хванем за надеждата, която изповядваме, защото Онзи, който даде обещанието, държи на думата си.

Подкрепяйте се един друг

²⁴Да се отнасяме с разбиране един към друг и да се насърчаваме към любов и добри дела. ²⁵Да не преставаме да се събираме, какъвто навик имат някои, и да се подкрепяме помежду си; и все по-често да го правим, виждайки, че Денят[†] приближава.

Не отхвърляйте Христос

²⁶Ако съзнателно продължаваме да съгрешаваме, след като напълно сме познали истината, за нашите грехове няма да има друго жертвоприношение. ²⁷Остава ни само ужасяващото очакване на съда и яростния огън, който ще погълне онези, които се противопоставят на Бога. ²⁸Всеки, който отказва да се подчини на закона на Моисей, безмилостно се осъжда на смърт въз основа на показания на двама или трима свидетели. ²⁹Помислете тогава какво по-страшно наказание заслужава онзи, който е потъпкал Божия Син, показал е пълно неуважение към кръвта на завета, чрез която е станал свят, и е обидил Духа на благодатта! ³⁰Познаваме Онзи, който каза: „Мое е отмъщението. Аз ще отплатя.“¹ и също: „Господ ще съди своя народ.“² ³¹Ужасно е да попаднеш в ръцете на живия Бог.

¹„Мое ... отплатя“ Втор. 32:35. ²„Господ ... народ“ Пс. 135:14.

Не губете предишната си смелост и радост

³²Спомнете си дните в началото, когато бяхте току-що просветени. Вие трябваше да понесете предизвикателството на жестоки страдания. ³³Понякога търпяхте обиди и мъчения пред очите на всички, друг път споделяхте страданията на онези, които бяха подложени на такова отношение. ³⁴И не само бяхте съпричастни към мъките на хвърлените в затворите, но и когато отнемаха имота ви, приемахте това с радост, понеже знаехте, че притежавате нещо по-добро, нещо непреходно.

³⁵Не губете смелостта си и ще бъдете богато възнаградени. ³⁶Трябва да постоянствате, за да получите Божието обещание, след като сте изпълнили волята му. ³⁷Защото:

„Още малко и Идващият ще дойде и няма да се забави.

³⁸ Моят праведник чрез вяра ще живее,
но ако от страх се отдръпне,
душата ми няма да се радва в него.“ *Авакум 2:3–4 (Септуагинта)*

³⁹Ние не сме от хората, които се отдръпват от страх и са изгубени, а сме онези, които имат вяра и са спасени.

Вярата

11 Вярата е сигурност в това, на което се надяваме, убеденост в неща, които не можем да видим. ²Заради тази вяра Бог похвали хората, живели в древността.

³Защото вярваме, ние разбираме, че вселената е сътворена по заповедта на Бога и видимото се е родило от невидимото.

⁴Защото вярваше, Авел¹ принесе на Бога по-добра жертва от тази на Каин. Бог одобри даровете му и го нарече праведен; и сега, макар и мъртъв, той все още ни говори чрез вярата си.

⁵Защото вярваше, Енох бе пренесен в друг живот, без някога да умре. Тялото му не беше открито—Бог бе пренесъл Енох, и съществува свидетелството, че преди да бъде пренесен, той е радвал Бога. ⁶Ако човек няма вяра, е невъзможно да радва Бога. Който отива при Бога, трябва да вярва, че той съществува и възнагражда всеки, който наистина го търси.

⁷Защото вярваше, когато Ной бе предупреден за неща, които никой още не виждаше, той прие всичко за истина и построи своя кораб, за да спаси семейството си. Чрез вярата си Ной осъди света и наследи праведността, която идва чрез вяра.

⁸Защото вярваше, Авраам послуша Бога, когато той го призова да тръгне към обещаната му в наследство земя, и замина, макар че не знаеше къде всъщност отива. ⁹Защото вярваше, той живя в обе-

¹Авел Син на Адам и Ева, убит от брат си Каин. Вж. Бит. 4:8.

щаната земя като чужденец. Живя в шатри с Исаак и Яков, които бяха наследници заедно с него на същото обещание, ¹⁰защото очакваше града¹ с вечни основи, чийто архитект и строител е Бог.

¹¹Защото вярваше, Авраам се сдоби с дете въпреки напреднала та си възраст и безплодието на Сара, понеже счете за верен Онзи, който бе дал обещанието. ¹²И така, от този човек, който бе на прага на смъртта, се народиха потомци, многобройни като звездите на небето и неизброими като песъчинките на морския бряг.

¹³До последния си ден всички тези хора живяха, вярвайки. Те не получиха обещанията, а само ги зърнаха отдалеч и ги приветстваха. Те открито признаваха, че са само чужденци, които посещават земята. ¹⁴Хора, които говорят така, показват, че търсят страна за своя родина. ¹⁵Ако имаха предвид тази, която бяха напуснали, можеха да се завърнат там. ¹⁶Но те копнееха за по-добра—тоест за небесна страна. Заради това Бог не се срамува да се нарече техен Бог, защото им е приготвил град.

¹⁷Защото вярваше, Авраам бе готов да принесе в жертва Исаак, когато Бог поиска да го изпита. Да, този, който получи обещанията, бе готов да принесе в жертва единствения си син, ¹⁸за когото Бог му бе казал: „Чрез Исаак ще дойдат потомците ти.“² ¹⁹Авраам разсъди, че Бог може дори да възкресява от мъртвите, и в известен смисъл сякаш си върна Исаак оттам, когато Бог го възпря да извърши това жертвоприношение.

²⁰Защото вярваше, Исаак благослови Яков и Исав за онова, което им предстоеше. ²¹Защото вярваше, Яков благослови всеки от синовете на Йосиф, когато умираше, и се поклони на Бога, подпирайки се на бастуна си.

²²Защото вярваше, в края на живота си Йосиф говори за излизане на израелтяните от Египет и даде наставления какво да правят с тленните му останки.

²³Защото вярваша, родителите на Моисей го криха три месеца, след като се роди. Те видяха какво хубаво дете е и не се страхуваха от нареждането на царя.

²⁴Защото вярваше, когато порасна, Моисей отказа да го наричат сина на фараоновата дъщеря. ²⁵Вместо да се радва на краткотрайните наслади на греха, той предпочете да страда заедно с Божия народ. ²⁶За него позорът, изстрадан заради Месията,[†] беше по-ценен от съкровищата на Египет, тъй като погледът му беше отправен напред към обещаната му награда. ²⁷Защото вярваше, той напусна Египет, без да се бои от гнева на царя и остана твърд, сякаш можеше да види Онзи, който е невидим. ²⁸Защото

¹града Духовният „град“, наречен още „небесния Ерусалим“, където Бог живее със своя народ (Евр. 12:22). ²„Чрез Исаак ... потомците ти“ Бит. 2:12.

вярваше, Моисей отпразнува Пасхата[†] и поръси с кръвта, за да не може Унищожителят¹ да докосне първородните на Израел.

²⁹Защото вярваха, хората пресякоха Червено море, сякаш вървяха по суша. Но когато египтяните се опитаха да сторят същото, се издавиха.

³⁰Защото израелтяните вярваха, стените на Ерихон се срутиха, след като бяха обкръжени в продължение на седем дни.

³¹Защото вярваше, Раав проститутката, която приятелски прие съгледвачите, не беше убита с непокорните.

³²Какво още да добавя? Няма да ми стигне времето да разкажа за Геден, Варак, Самсон, Йефта, Давид, Самуил и пророците. ³³Тези хора имаха вяра и затова побеждаваха царства, раздаваха правосъдие, получаваха обещания от Бога, затваряха усти на лъвовете, ³⁴потушаваха огромни пожари, спасяваха се от острието на меча, от слабостта печелеха сила, в битките ставаха могъщи и обръщаха в бяг чуждите войски. ³⁵Жените получаваха обратно своите мъртви, които бяха възкресени. Други биваха измъчвани, но отказваха освобождение, за да бъдат възкресени за по-добър живот. ³⁶Някои трябваше да търпят подигравки и бичуване, а други—окови и затвор. ³⁷С камъни ги умъртвяваха, с триони на две ги разрязваха, с мечове ги убиваха. Те се скитаха облечени в овчи и кози кожи—бедни, гонени, малтретирани. ³⁸Светът не ги заслужаваше. Скитаха се из пустини и планини, криеха се в пещери и дупки в земята.

³⁹Заради вярата си всички тези хора бяха похвалени, но не получиха обещаното. ⁴⁰За нас Бог бе предопределил нещо по-добро, така че само заедно с нас да могат да станат съвършени.

Следвайте примера на Исус

12 Заобиколени сме от тези многобройни свидетели, затова да отхвърлим от себе си всичко, което ни пречи, и греха, който толкова лесно ни оплита, и с упорито постоянство да тичаме по трудния път на надбягването, който лежи пред нас. ²Нека винаги пред погледа ни бъде Исус, който ни води в нашата вяра и я прави съвършена. Заради радостта, която го очакваше, той изтърпя смъртта на кръста и презря срама ѝ, и сега е седнал отдясно на Божия престол. ³Помислете за него—той изтърпя такава съпротива от страна на грешниците, за да ви помогне да не се изморите и отчаяте.

¹Унищожителят За да накаже египтяните, Бог изпраща ангел да убие първородния във всеки дом (Изх. 12:29–32).

Бог е като баща

⁴В борбата си против греха вие още не сте се изправяли пред смъртта. ⁵Нима сте забравили насърчителните думи, с които Бог се обръща към вас като към синове:

„Сине мой, не гледай лекомислено на възпитанието от Господа.
Не се отчайвай, когато той те изобличава.

⁶ Защото Господ възпитава онези, които обича,
и наказва всеки, когото приема за свой син“?

Притчи 3:11-12

⁷Търпеливо понасяйте възпитанието, защото то показва, че Бог се отнася към вас като към синове. Нима има син, чийто баща да не го възпитава? ⁸А не ви ли възпитават като всички останали, значи сте незаконни, а не истински синове. ⁹Ние всички сме имали земни бащи, които са ни възпитавали, и ние сме ги уважавали. Колко по-голямо тогава трябва да е подчинението ни към нашия духовен Баща, за да живеем! ¹⁰Нашите земни бащи ни възпитаваха за кратко и така, както считаха за най-добре, а Бог ни възпитава за наше добро, за да можем да станем свети като него. ¹¹Когато ни възпитават, това не носи радост, а скръб, но по-късно, след като сме се поучили, получаваме мир, защото започваме да живеем праведно.

Внимавайте как живеете

¹²И така, повдигнете отпуснатите си ръце и заякчете слабите си колене! ¹³Вървете по прави пътеки, за да не се изкълчи куцият крак, а напротив—да оздравее.

¹⁴Старайте се да живеете в мир с всички хора и животът ви да е свят, защото без святост никой няма да види Господа. ¹⁵Внимавайте да няма някой, който да не успее да получи Божията благодат, да не поникне някой горчив корен, който да причини вреда и да оскверни много други хора. ¹⁶И никой да не върши сексуални грехове, нито да е със светски ум като Исав, който за едно ядене продаде правото си на първороден. ¹⁷Както знаете, по-късно той поиска да получи благословията на баща си, но беше отхвърлен и по никакъв начин не можа да промени стореното, въпреки че се молеше със сълзи на очи.

¹⁸Вие не сте дошли при онова, което може да бъде усетено чрез сетивата и което изгаря с огън, нито при тъмнина, мрак или буря,¹ ¹⁹нито при тръбен звук, нито при говорещ глас, накарал онези, които го чува, да се молят никога повече да не го

¹Стихове 18-21 Имат се предвид събитията, преживяни от народа на Израел в планината Синай и записани в Изход 9.

чуват, ²⁰защото не можеха да понесат това, което им се заповядаше: „Дори ако животно се докосне до планината, ще бъде убито с камъни.“¹ ²¹Наистина гледката беше толкова ужасяваща, че Моисей каза: „Треперя от страх!“²

²²Не, вие сте дошли при планината Сион, при града на живия Бог, при небесния Ерусалим, при десетките хиляди ангели, събрали се с радост, ²³при църквата† на първородните, чиито имена са записани в небесата, при Бога, съдията на всички хора, при духовете на праведните, които са станали свършени. ²⁴И сте дошли при Исус, посредника на новия завет, и при поръсената кръв, която говори за по-добри неща от кръвта на Авел.³

²⁵Внимавайте да не откажете да слушате Онзи, който ви говори. Щом не можах да избегнат наказание онези, които отказаха да се вслушат в гласа на този, който ги предупреждаваше на земята, то колко по-малка е надеждата да избегнем наказанието, ако се отвърнем от Онзи, който ни предупреждава от небесата! ²⁶Тогав гласът му разтърси земята, но сега той е обещал: „Още веднъж ще разтърся не само земята, но и небето.“⁴ ²⁷Думите „още веднъж“ показват, че всичко, което може да се поклати, ще изчезне—а само сътвореното може да се поклати; непоклатимото ще остане.

²⁸И така, щом получаваме непоклатимо царство, нека се изпълним с признателност, за да служим на Бога по начин, който го радва, с уважение и страхопочитание, ²⁹защото нашият Бог е всепоглъщащ огън.

13 Продължавайте да се обичате като братя и сестри в Христос. ²Не забравяйте да сте гостоприемни, защото така, без да знаят, някои са посрещали в домовете си ангели. ³Спомняйте си за затворниците сякаш сте заедно с тях в затвора. Не забравяйте страдащите, защото и вие имате тяло, което може да бъде подложено на страдания.

⁴Бракът трябва да се почита от всички и брачното легло да се пази неопетнено, защото Бог ще съди сексуално неморалните и прелюбодейците. ⁵Не робувайте на любовта към парите и се задоволявайте с това, което имате, защото Бог е казал:

„Никога няма да те изоставя. Никога няма да те напусна.“

Второзаконие 31:6

⁶Затова уверено можем да кажем:

„Господ ми помага, няма защо да се страхувам.

Какво би могъл да ми стори човек?“

Псалм 118:6

¹„Дори ако ... камъни“ Изх. 19:12,13. ²„Треперя от страх“ Втор. 9:19. ³Авел Син на Адам и Ева, убит от брат си Каин. Вж. Бит. 4:8. ⁴„Още веднъж ... небето“ Агей 2:6.

⁷Помнете водачите си, които ви учеха на Божието послание— размислете как живяха и как умряха, и бъдете като тях във вярата. ⁸Исус Христос е същият и вчера, и днес, и завинаги.

⁹Не се оставяйте да ви отклонят различни учения, чужди на Благата вест. За предпочитане е да укрепвате сърцата си с благодат, а не с правила за храни, които не помогнаха на онези, които ги спазваха.

¹⁰Имаме олтар, от който свещениците, служещи в скинията, нямат право да ядат. ¹¹Първосвещеникът отнася кръвта на жертвените животни в Най-Свящото Място като принос за греховете, а телата на тези животни се изгарят въвн от стана. ¹²Така и Исус страда и умря извън градската порта, за да направи хората свети чрез собствената си кръв. ¹³Затова да отидем при него извън стана и споделим с него срама му. ¹⁴Защото тук нямаме постоянен град, а търсим бъдещия. ¹⁵И нека чрез Исус непрестанно принасяме на Бога жертва на възхвала, тоест плода на устните ни, изповядващи неговото име. ¹⁶Не пропускайте да вършите добро и да споделяте каквото имате, защото именно такива жертви радват Бога.

¹⁷Слушайте водачите си и им се подчинявайте, защото те бдят за душите ви и ще отговарят за вас. Така те ще могат да вършат работата си с радост, а не с болка и скръб, което няма да ви е от полза.

¹⁸Молете се за нас. Уверени сме, че съвестта ни е чиста и винаги се опитваме да постъпваме правилно. ¹⁹Най-настоятелно ви моля за това, за да мога час по-скоро да бъда отново изпратен при вас.

Последни думи и поздрави

²⁰Нека Богът на мира, който чрез кръвта на вечния завет възкреси от мъртвите великия пастир на овцете—нашия Господ Исус, ²¹ви снабди с всичко добро, за да изпълните волята му. И нека чрез Исус Христос постигне в нас онова, което го радва. На Исус Христос да бъде славата завинаги! Амин.

²²Моля ви, братя и сестри, търпеливо да изслушате това послание, с което искам да ви насърча. То е съвсем кратко. ²³Знайте, че нашият брат Тимотей е пуснат на свобода и веднага щом пристигне, ще го взема със себе си и двамата ще дойдем да ви видим.

²⁴Поздравете всички свои водачи и всички Божии хора. Вярващите, които са в Италия, ви пращат поздрави.

²⁵Божията благодат да бъде с всички вас.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>